

republice ale převládá tradiční přístup. Hodnocení, které podporuje učení žáků, není v českých školách systematicky využíváno. Malý důraz je kladen na poskytování zpětné vazby žákům a na rozvíjení interakce mezi učitelem a žákem, která napomáhá učení. Z toho vyplývá, že Česká republika potřebuje vyvinout větší úsilí o zlepšení výsledků žáků spíše prostřednictvím formativního hodnocení, které žákům zprostředkovává informaci o tom, jak se lépe učit, než pouze prostřednictvím sumativního hodnocení, které výsledky učení zaznamená a vykáže. Další obava se vztahuje k zavádění národních standardizovaných testů v 5. a 9. ročnících (testy z českého jazyka, cizího jazyka a matematiky), které právě probíhá a které je důsledkem zvýšeného důrazu na klíčové výstupy vzdělávání. Standardy, podle kterých budou národní testy vyhodnocovány a které jsou v současné době vyvíjeny, by mohly být považovány spíše za specifikace k národním testům než za ukazatele kvality výsledků, které se od žáků očekávají na různých úrovních vzdělávacího systému. Příprava standardů byla také uspišena potřebou pilotního ověření národních testů, které proběhlo v roce 2011. Nejvhodnější by bylo důkladně připravit rozumné vzdělávací standardy zahrnující celou šíři cílů vzdělávání žáků a teprve poté připravit národní testy. Také je nezbytné lépe formulovat účely národních testů a vést v patrnosti, že pokrývají omezené spektrum kompetencí. Další prioritou by mělo být zavedení procesů tzv. moderace v rámci škol i mezi školami, aby se zvýšila míra spolehlivosti hodnocení, které provádějí učitelé. Cílem je zajistit, aby se způsoby, jak učitelé hodnotí a známkuje žáky, tolik nerůznily a zvýšila se tudíž spravedlnost v této oblasti. Současně by měly být vytvořeny národní metodické pokyny pro hodnocení podle vzdělávacích cílů.

Vytvoření standardů učitelské profese, posílení takového hodnocení učitelů, jehož účelem je zkvalitňování jejich práce, a zavedení systému certifikace učitelů

Je zřejmé, že hodnocení učitelů je přijímáno jako důležitá a normální součást činnosti školy. Jeho uplatnění nicméně brání absence standardů učitelské profese a neexistence národního rámce, který by zajistil srovnatelnou praxi mezi školami. Rovněž chybí mechanismus, na jehož základě by každý učitel dostával profesionální zpětnou vazbu. Z těchto důvodů by měl český vzdělávací systém pokračovat v současných snahách vytvořit profesní profil nebo standardy učitelské profese, které by poskytly spolehlivý základ pro posuzování kompetencí učitele. Další prioritou by mělo být posílení pravidelného formativního hodnocení učitelů zaměřeného na jejich další profesní rozvoj, které by probíhalo odděleně od sumativních hodnotících postupů. Hodnocení, které vede ke zkvalitňování práce učitelů, se obvykle daří v neohrožujícím prostředí, kde je pěstována kultura, k jejímž hlavním znakům patří vzájemné poskytování a přijímání zpětné vazby, jasně stanovené individuální i kolektivní cíle, jednoduché hodnotící nástroje, podporující vedení školy, příležitosti k dalšímu profesnímu rozvoji a úzká vazba na vlastní hodnocení školy. Mají-li ředitelé škol provádět toto rozvíjející hodnocení systematicky a odpovídajícím způsobem na všech školách v České republice, pak je důležité, aby Česká školní inspekce externě ověřovala procesy hodnocení učitelů na úrovni školy. Konečně kariérový postup učitele by mohl být založen na systému certifikace v klíčových bodech profesní dráhy. Znamenalo by to vytvoření jasnějšího kariérního řádu, který by měl celostátní platnost. Jednotlivým fázím kariéry by odpovídala úroveň odbornosti, kterou by vymezovaly standardy učitelské profese a která by byla spojena s určitou výší finanční odměny.